

Változások az építőiparban

2020-ban lassulás, 2021-ben visszaesés lesz tapasztalható az építőiparban. – Puskás József, Eudeal Plusz Kft.

1-2. oldal

A vízellátás margójára

A víziközmű-cégek zöme hamarosan nem tudja majd ellátni a feladatát. – Kis István, Fejérvíz Zrt. vezérigazgató.

2. oldal

Várjuk a vállalkozókat

Incoterms 2020 és Brexit: workshop a Gazdaság Házában, 2019. december 3-án, 14.00 órától.

3. oldal

Radetzky Jenő

A hét pillér

A számmisztikusok szerint a 7-es a céltudatosság attribútuma. A Bibliában a 7-es szám a teljességre utal. Néhány év óta nálunk egy kamarai rendezvényen a 7-es asztalnál ülő aktív, kreatív, fiatal vállalkozók egyre bővülő közösségét szimbolizálja.

Most pedig megjelent a Kormány új KKV megerősítését célzó stratégiája, ami 7 pilléren nyugszik.

I. Vállalkozóbarát szabályozási és adózási környezet megteremtése

II. A KKV-k üzleti környezetének és az e-kormányzat eszközeinek fejlesztése

III. A KKV-k fejlődési képességének, innovációs

és digitális teljesítményének erősítése

IV. KKV-k finanszírozásához jutásának ösztönzése

V. A KKV-k nemzetköziesedésének elősegítése

VI. A szükséges tudás megszerzése

VII. Generációváltás

Örökzöld téma a duális (multi – KKV) gazdaságban fellelhető távolság csökkentése. Sok program született. A feladat még ma is vár ránk. A most elfogadott programra a 7-es szám szellemében most a céltudatosság és a teljesség jellemző. Ajánlom minden vállalkozó, de elsősorban a jövőt szimbolizáló 7-es asztal körül ülő fiatal vállalkozók figyelmébe.

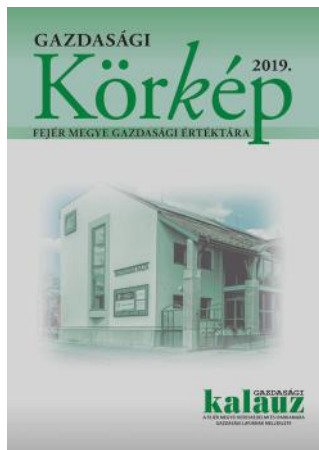
Elérhető: fmkik.hu kamarai honlapon

Évzáró, az értékek jegyében

2019. december 11-én, szerdán, 14.00 órától kerül sor a Gazdasági Évzáró rendezvényre, melynek keretében – a legfontosabb társadalmi partnerek és vállalkozók jelenlétében – mutatja be a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (FMKIK) Fejér megye gazdasági értéktárát, a Gazdasági Körkép 2019. kiadványát.

A Gazdasági Körkép 2019 – Fejér megye Gazdasági Értéktára c. kiadvány egyfajta összefoglaló a 2018. évi megyei gazdasági folyamatokról. Arcok, termékek, üzenetek – a teljesség igénye nélkül. Közel 50 cég, Fejér megye gazdaságát meghatározó, mikro-, kis és középvállalkozások, nagyvállalatok, térítésmentesen kaptak bemutatkozási lehetőséget az idei Értéktár kiadványban.

A Gazdasági fórumon a NAV Fejér Megyei Adó- és Vámigazgatóság, valamint a Központi Statisztikai Hivatal is közreműködik. Menyhárt

Róbert, a NAV Fejér Megyei Adó- és Vámigazgatóságának igazgatója a TOP 100+400 vállalkozások tükrében mutatja be Fejér megye 2018. évi gazdaságát. Bakos Norbert, a Központi Statisztikai Hivatal szakmai tanácsadója a 2018-19-es, valamint a 2019-es év I. félévének gazdaságát elemzi.

Az évzáró rendezvényen – a gazdasági értékelést követően – ünnepélyes keretek között kerül sor az Életműdíj, továbbá az Etikus Vállalat Díj és Etikus Vállalkozó Díj elismerések átadására.

kalauz

GAZDASÁGI

A FEJÉR MEGYEI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA GAZDASÁGI LAPJA

2019. november 20. SZERDA – www.fmkik.hu

ÉLETÜNK ENERGIÁJA, A VÍZ

Hogyan lehet a nagyfokú energiafelhasználást és a környezetvédelmet összeegyeztetni?

A földi élet a tengerekben és óceánokban, azaz vízben jött létre. A víz az élet alapelve, úgy a növény-, mind az állatvilág nem tud megenni nélküle. Emberi testünknek 50-60% víz. Hosszútávon szükségünk van egészséges, tiszta vízre. A vízellátás a mai, modern társadalmakban élő ember számára természetes – de vajon meddig biztosított a problémamentes vízellátásunk?

Jelenleg a városok, falvak vízellátását jellemzően – folyóvizetből – vízművekben állítjuk elő. Itt tisztítjuk, majd a szállítást nyomásfokozó szivattyúkkal oldjuk meg.

Nézzük előbb a tisztítást. A vízben elsősorban oldott, lebegő és emulgeált száraz és folyékony anyagok találhatóak. Aztán oxigén, széndioxid, kénhidrogén gázok. Majd nyomokban szerves és szervetlen szennyezőanyagok: gyógyszermaradványok, gyom- és rovarirtó szerek, és más toxikus szennyezők találhatóak. Például fájdalomcsillapítóként ibuprofen tartalmút 10.000 kg-ot adnak el Magyarországon, aminek 95% a vízkészletekbe kerül. Ezen anyagok szűrése, semlegesítése nagy, energiateljesítményű szivattyúkkal érünk el. – magyar- rázta Nagy István, a Nagy és Társa Kft. ügyvezetője.

Hogyan lehet a nagyfokú energiafelhasználást és a környezetvédelmet összeegyeztetni? – tette fel a kérdést. – Folyóink vizei miközben természetes medrekben átfolytak hazánkon, jelentős helyzeti és mozgási energiával rendelkeznek. Ezt vízierőművekben lehet jól felhasználható villamos energiává átalakítani. Ebből Magyarországon jelenleg mindössze 57 MW-nyi üzemel. Ausztriában 8.600 MW, de szivattyús tározós erőműből is, aminek a hiánya gátolja ma itthon a meg-

újuló jelentős fejlesztését, ebből is 3.400 MW-nyi üzemel nyugati szomszédunknál. Romániában is összesen 4.047 MW. Nálunk egyedül a nagymarosi erőmű megépítése 160 MW lenne a jelenlegi 57MW-al szemben, de Magyarországon összesen 1.000 MW-nyi vízi erőmű kapacitást – amely megfelel egy fél paksnyi teljesítménynek – lehetne gazdaságilag észszerűen kiépíteni. Ezek a beruházást követően sok évtizeden át képesek környezet-kímélően energiát termelni. Mert a víznek energiája van.

A cikk a 2. oldalon folytatódik, fókuszban Székesfehérvár vízellátásával.

Egyszerűbb lesz a lakóházak építésének szabályozása

A kormány tovább egyszerűsíti a lakóépületek építésének és bővítésének szabályozását, 2020. január 1-jétől esedékes az építőipari áfa mértékének változása. Mit is jelent mindez a valóságban? Hogyan készülnek, mit várnak a piac szereplői? Építőipari vállalkozókat kérdeztük a témában.

építési napló vezetése, ha az építető természetes személy az egyszerű bejelentéssel saját lakhatását szeretné biztosítani.

Ha az építkező családok az egyszerű bejelentés során feltöltött dokumentációtól eltérnek, nem kell külön bejelenteniük az eltérést, ugyanakkor előírás, hogy az aktuális szabályoknak megfelelő kiviteli dokumentáció a helyszínen rendelkezésre álljon.

A saját célra építkező magánszemélyek építkezésénél nem lesz kötelező a tervezői művezetés, valamint a tervezői és kivitelezői felelősségbiztosítás sem, ezáltal ezek hiánya nem fogja megakasztani az építkezést. (Forrás: Miniszterelnökség).

2020. január 1-jétől ismételtelen a normál, 27%-os áfa kulcsot kell alkalmazni az új lakóingatlanok értékesítésére. Megszűnik a lehetőség a

kedvezményes, 5%-os adó-mértékkel történő adózásra olyan lakások értékesítése után, amelyeknek összes hasznos alapterülete nem haladja meg a 150, illetve a 300 négyzetmétert.

Kérjük, kísérjék figyelemmel kamarai programjainkat, felkért szakértővel december 3-án vállalkozói konzultációt tartunk építési törvényváltozás témában.

Építőipari körképünk a 2. oldalon olvasható.

facebook.com/kamarafejer
fmkik.hu
A FEJÉR MEGYEI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA LAPJA

Október közepétől nem kötelező az elektronikus

Hatalmas bajban van az ágazat

Folytatás az 1. oldalról

Abszurdnak tűnhet arról beszélni, hogy hosszabb időre megszűnhet a vízellátás Székesfehérvár lakótelepein, és utcákat boríthat majd be a szennyvíz. Pedig Kis István, a Fejérvíz Zrt. vezérigazgatója pont egy ilyen, nem is olyan távoli jövőképet vázol fel. Úgy véli, a víziközmű-cégek zöme hamarosan nem fogja tudni ellátni a feladatát.

Az ágazat életében a 2012-es év jelentős változásokat hozott: hatályba lépett a víziközmű-törvény, mely 2,6 %-os emelés mellett befagyasztotta a vízdíjakat; majd jött a rezsicsökkentés, ami miatt a cégek kénytelenek voltak 10 százalékot visszavenni a víz- és csatornadíjakból. Ez, valamint az egyéb, plusz terhek – felügyeleti díj, közművezetékek adó – azt eredményezték, hogy a cégek lassan felélték a tartalékaikat. Köztük a Fejérvíz Zrt. is, aki már a törvény megszületése előtt is a lehető legolcsóbb díjszabásra törekedett, így aztán az árak „bebetonozásával” még nehezebb helyzetbe került.

Nem csak arról van szó, hogy nem emelhetünk árat. Azt is látni kell, hogy mindkét esetben a beszállítóink az infláció mértékének megfelelően, vagy éppen a gazdasági helyzet megváltozásával többet követelnek ugyanazért a termékért, szolgáltatásért. Rájuk nem vonatkozik az árak befagyasztása, a rezsicsökkentés, így mi – és az ágazat többi

szereplője is – évről-évre rosszabb helyzetbe kerülünk – mondta el Kis István, a Fejérvíz Zrt. vezérigazgatója, aki szerint az a legkisebb gondjuk, hogy nem tudnak fejleszteni. Ennél nagyobb baj, hogy a jelenlegi hálózat felújítására sincs elég forrás, hiszen az árakba beépített amortizációs díj csupán a töredékét fedezi a munkáknak.

Bár az önkormányzatok a tőlünk befolyt, víz- és csatornahálózat-használatáért kifizetett bérleti díjat egy az egyben felújításra költik, ez messze nem elég, olyan mértékben van előregedve a rendszer. Így nyilvánvaló, hogy a hibajavítások száma is egyre nő. A másik probléma, hogy elég szakemberünk sincs a feladat elvégzésére – hangsúlyozza a társaság vezérigazgatója.

Mint kiderül, nem csupán az utánpótlás hiányával van a gond. A díjak befagyasztásának következtében a béreket sem tudták megemelni.

Az utóbbi esztendőben ugyan elkezdtek 10, majd 5-5 százalékkal megemelni a fizetéseket, – forrás hiányában a veszteségünket gyarapítva ezzel – de ezek a bérek közel sem kompenzálják azt a munkát, amit a szerelőink végeznek. – vélekedik Kis István, aki szerint – amennyiben nem lesz változás – hamarosan fizetéseiket elvonnák a víziközmű-cégek, – köztük a Fejérvíz Zrt. is – és lehetetlenné válik, hogy ellássák feladataikat.

Építőipar: hogyan készülünk 2020-ra?

Folytatás az 1. oldalról

Az előzetes információk alapján, csak az állami megrendelések, 2030-ig eltarthatják az építőipart... Az azonban már egyértelműen látszik, hogy az elmúlt időszakban túlbecsültük az építőipar kapacitásának lehetőségeit. A kapacitás volumen elmarad a korábban becsülttől és folyamatosan romlik – az ismert okok miatt – a termelékenység (munkaerő és gépesítés hiánya). 2016-tól – enyhén növekedést követően – szerintem 2020-ban már markáns lassulás, míg 2021-ben már 3-4 százalékos visszaesés lesz tapasztalható – mondta Puska József, az EUDEAL Plusz Kft. ügyvezetője. A jövőt illetően elmondta, kevés a 40 és a 400 millió forint közötti értékű megrendelés teljes körű kivitelezésére alkalmas építőipari vállalkozás. Ez a tény, illetve a kedvezményes, 5 százalékos áfa év végi kivezetése, valószínűleg ellehetetleníti a lakásépítéseket is.

Van jövő évre átfutó munkánk, illetve tárgyalások is vannak következő évi megrendelésekkel összefüggésben. Azonban komolyan meg kell tervezni az egyensúlyt a vállalt feladatok és azok valós megvalósíthatósága, pl. kapacitásaink oldaláról is. Sajnos egyre bizonytalanabb a beszállítói/árvállalkozói háttér – foglalta össze Puska József.

További Fejér megyei építőipari cégeket kérdeztünk arról, hogyan vélekednek a jövő évek építőipari piacáról, van-e aggodalmuk a jövőt illetően,

en, illetve jövő évi kapacitásukkal kapcsolatban.

**Kiss János, felelős műszaki vezető
Építő M+M Kft.**

2020-ban nem lesz olyan nagy mértékű az építőipar termelésének növekedése, ha szerényebben is, de 10-15 százalék körüli értéket el fog érni. A több feladatot a lakásépítés fogja adni számunkra.

A jövőt illetően aggodalmunk nincs, de az építőanyagok árai és a bérek emelkedési üteme is csökkenhet.

Kapacitás tekintetében 2020. első negyedévéig látjuk a feladatainkat.

**Fodor János, ügyvezető
Fodor és Molnár Kft.**

Véleményem szerint a magasépítési igény 2020 nyarán jelentősen visszaesik az EU-s és hazai források csökkenése, valamint a magánérintés építkezések ÁFA növekedése miatt.

Félelmeim a jövőre nézve, hogy a minőség vonatkozásában az ágazat mélypontra süllyedt, főleg a rengeteg projektég működése miatt. Az ezektől való teljes megtisztulásra kevés az esély. A közbeszerzési versenytárgyalásokat az ágazat minden szereplője részére elérhetővé kellene tenni. A szakmunkásképzés színvonal a gyenge, megfelelő utánpótlás éveken belül nem lesz. A külföldről behozott munkaerő minőségi munkavégzésre alkalmatlan.

A jövő évi kapacitásunk le van kötve.

Kovács Tibor, az Alba Mineral Kft. ügyvezető igazgatóját is megkerestük a téma kapcsán.

Az eliparosodott világunkban fontos lenne a természetesség, az ember mégiscsak a természet része. Mi nem gyártunk vizet, csak palackozunk és az nagy különbség, pedig a köztudatban a gyártás van. A palackokat mi állítjuk elő, de ami belekerül, az természetes ásványvíz, azt az őstermészet adja, mert olyan védett vízadó rétegből származik, ami minden külső

szennyeződéstől, emberi beavatkozástól mentes. Szinte egy természeti csoda, ezért nem is palackozunk ún. mentes vizet, csak a nagyon kedvelt csendes ásványvizet, mert nem kezeljük, és nem is tartósítjuk. Nagyon oda kell figyelni, hogy a természet kincsét (Aqua Mathias természetes ásványvíz) legkiválóbb formában juttassuk el fogyasztóinkhoz. Azt szoktam mondani – utalva a márkanévadásokra –, hogy Mátyás Király ennél sokkal többet érdemel! – nyilatkozta Kovács Tibor.

Fontos változások az építőiparban! – vállalkozói tájékoztató fórum

2019. december 3-án, kedden, 10.00 órától, a Gazdaság Háza ad otthont az Építőipari tájékoztató fórumnak. A rendezvényre az építőipari vállalkozásokat és a szakma képviselőit várjuk.

Az építőipari jogszabályi környezet nagymértékben változott az elmúlt időszakban. A változások érintik a szakmát és a lakosságot egyaránt. Mihez kell engedély és mikor elég az egyszerű bejelentés? Milyen esetekben kötelező az építési napló vezetése? A vál-

tozásokról tájékoztatót tart Bartus Tamás, a Járási Hivatal építésügyi osztályvezetője 2019. december 3-án, a Gazdaság Házában.

Az építőipari szakma képviselőit, valamint az ágazathoz szorosan kapcsolódó tevékenységet végző kis- és középvállalkozásokat, nagyvállalatokat, együttműködésre nyitott partnerszervezeteket, szakértőket várjuk a programra. A részvétel minden érdeklődő számára térítésmentes, de előzetes regisztrációhoz kötött.

Jelentkezés: fmkik.hu

KNE: 2021-től már lakóházakra is alkalmazandó

Mi a közel nulla energiaigényű (KNE) épületek létesítésének célja? Az Európai Unió – az összes tagállamára vonatkozóan – a közel nulla nettó energiaigényű épületek számának a növelését kívánja elérni, így hozzájárulva az energiahatékonyság fokozásához.

Az Európai Unió a közel nulla energiaigényű épületekkel veszi fel a harcot a klímaváltozás ellen. A közintézmények esetében 2018. december 31. után már csak közel nulla energiaigényű épület építhető, míg a lakossági épületek tekintetében ez a határidő 2020. december 31-ét követően lép érvénybe. Vagyis 2021-től már – kizáró-

lag – legalább 25%-ban megújuló energiát használó épületek építése engedélyezett.

A KNE épületek magasabb minőségi elvárását jelentenek. 2021-től már lakóházakra is alkalmazandó közel nulla energiaigényű épületek esetében az energetikai besorolásnak – új épületek esetén – BB szintnek kell megfelelni.

2020. január 1-jétől ismét 27%-os áfakulcsot kell alkalmazni az új lakóingatlanok értékesítésére